

Zo maken we samen de stad van morgen!

Voorstelling meerjarenplan 2020-2025

Van beleidsprogramma naar meerjarenplan

Het beleidsprogramma 2019-2024 'Samen maken we de stad van morgen' bewijst het enthousiasme en de steile ambities van de nieuwe bestuursploeg. Meer dan 2000 stadsgenoten maakten gebruik van 'Het stadsgesprek' om mee te denken over de concrete invulling van deze ambities. Het bestuur presenteert nu het meerjarenplan, dat de ambities van bestuur en stadsgenoten vertaalt in budgetten, projecten, programma's en timingen¹.

Het beleidsprogramma werd besproken in de gemeenteraad en OCMW-raad op 22 maart 2019. Het meerjarenplan 2020-2025 volgt consequent de structuur van het beleidsprogramma 2019-2014, met de 10 beleidsdoelstellingen en 50 actieplannen. Die 10 beleidsdoelstellingen vatten in essentie **wat** we willen bereiken:

1. Sint-Niklaas als centrumstad profileren
2. Ervoor zorgen dat iedereen zich veilig en thuis voelt
3. De stad verder ontwikkelen en vergroenen
4. Gezellige, propere en leefbare buurten creëren
5. Het stadscentrum bereikbaar en fietsvriendelijk maken
6. De weg naar een klimaatneutrale stad verderzetten
7. Een gelijkekansenbeleid voeren voor iedereen
8. Innovatief en duurzaam ondernemen stimuleren
9. Investeren in infrastructuur en toegang tot vrijetijdssector
10. De stad verantwoord en klantgericht besturen

Samen met de bevolking en de stadsadministratie hebben we de afgelopen maanden nagedacht over **hoe** we deze doelstellingen kunnen bereiken, **welke** acties daartoe kunnen bijdragen en **waar** en **wanneer** we die kunnen uitvoeren, binnen het beschikbare budget.

¹ Het grootste deel van het stadsbudget gaat naar de reguliere taken: wegen onderhouden, sport- en cultuurcentra beheren en ter beschikking stellen, afval ophalen, documenten afleveren, zorgen voor veiligheid... en die inspanningen worden uiteraard verder gezet, door onszelf of door onze partners. Dit gaat om ongeveer 130 miljoen EUR per jaar. Daarnaast hebben we jaarlijks ongeveer 30 miljoen EUR aan investeringen nodig voor het gewone onderhoud van ons patrimonium: de ca. 100 stads- en OCMW-gebouwen en de ca. 600 km wegen. Gelukkig kan het bestuur daarnaast nog klemtonen leggen om de doelstellingen te verwezenlijken. Er wordt de volgende 6 jaar voor 110 miljoen EUR extra geïnvesteerd en jaarlijks trekken we zo'n 10 miljoen EUR uit voor de nieuwe klemtonen. In deze tekst leggen we de focus op die nieuwe klemtonen.

Vijf lagen

We kiezen voor gelaagdheid en diepgang, onder het motto van het beleidsprogramma: 'samen maken we de stad van morgen'.

1. Samen

- Samen met de bevolking: door participatie en inspraak, door de verderzetting van 'Het stadsgesprek' in verschillende vormen, maar ook door samen met de bevolking de handen uit de mouwen te steken... samen kunnen we meer (bv. aanplant bomen, netheid straten...). We willen extra inspanningen doen om de Sint-Niklase jeugd en de mensen die we moeilijker kunnen bereiken, te betrekken bij het beleid.
- Samen met al onze partners (sociale en economische partners, maar ook burgers): door synergieën aan te moedigen, op zoek te gaan naar partnerschappen.
- Samenkomen en ontmoeting: door leuke evenementen en gezellige pleinen. We willen iedereen naar buiten lokken met een aantrekkelijk aanbod en een mooie stadskern.

*Om deze laag verder uit te bouwen zetten we het programma '**participatie**' op. Participatie is een randvoorwaarde voor een goede en gedragen besluitvorming. We bouwen de cel participatie fors uit en we verdubbelen het werkingsbudget. Maar wat meer is: we leggen de lat hoger en gaan voor kwalitatieve, professionele inspraak. We willen experimenteren met nieuwe en frisse methodes, waarbij we niet bang zijn om af en toe leergeld te betalen. Sint-Niklaas wil het participatielab van Vlaanderen worden!*

2. Maken

- Actie!: door dingen te verwezenlijken op het terrein. Het bestuur wil dat de zaken vooruitgaan, en deze daadkracht zal zeer zichtbaar zijn.
- Economie: door de maakeconomie te linken aan de kenniseconomie.
- Innovatie: door niet alleen een slimme stad te zijn, maar ook een stad die zich durft smijten op vernieuwing.

*Om deze laag verder uit te bouwen zetten we het programma '**stadspromotie en innovatie**' op (zie ook hierna bij 'de stad'). We versterken de cel economie, geven in alle sectoren ruimte aan innovatie door pilootprojecten te faciliteren, we ontwikkelen de 'smart city' verder in de richting van innovatie. Een goed voorbeeld is de stationsomgeving: deze toplocatie middenin de stadskern is ideaal voor innovatieve, creatieve en maakindustrie, voor synergie met de scholen, voor zakelijke dienstverlening en voor vergroening en ontmoetingsruimte. Hier reiken we de hand naar alle betrokken partners voor een stadsvernieuwingsproject waar iedereen beter van wordt.*

3. We

- Armoede: samen met de hele organisatie en het brede middenveld bestrijden we een samenleving met twee snelheden: we willen iedereen mee aan boord.
- Diversiteit: door onze diverse stad te omarmen.
- Toegankelijkheid: door toegankelijke straten en pleinen, toegankelijke informatie.

Om deze laag verder uit te bouwen zetten we het programma 'iedereen mee' op. We versterken de sociale dienstverlening van stad en OCMW met 8 maatschappelijk assistenten en daarnaast nog 15 andere nieuwe functies die moeten helpen om iedereen mee te krijgen (bv. activering, daklozenproblematiek, bestrijden kinderarmoede... zie verder). Twee derde van alle nieuwe functies bij stad en OCMW hebben betrekking op het programma 'iedereen mee': dat is de grootste personeelsinjectie ooit van de stad in de welzijnssector. We hernieuwen de acties rond diversiteit en armoede.

4. De stad

- Centrumfunctie: door onze rol als centrumstad weer ten volle op te nemen binnen het Waasland.
- Stadspromotie en fierheid: door onze troeven helder en gericht uit te spelen.
- Veiligheid: door in te zetten op alle bestrijding van stedelijke overlast, van verkeersveiligheid tot reine straten, van criminaliteit tot geluidsoverlast.

Om deze laag verder uit te bouwen zetten we het programma 'stadspromotie en innovatie' op' (zie ook hierboven bij 'maken'). Een 'city marketeer' moet alle acties in dit kader stroomlijnen en naar een hoger niveau tillen. Het budget voor stadspromotie wordt gecentraliseerd en ferm opgetrokken. Op die manier willen we onze stad op de kaart zetten en onze inwoners terecht fier maken op hun stad.

Eigen aan een stad, en dan zeker in een stadskern, is ook dat er bepaalde vormen van overlast opduiken: die drukken we de kop in met het programma 'veilig en leefbaar Sint-Niklaas'. Hierbij streven we ernaar dat iedereen, jong en oud, zich om het even waar en om het even wanneer veilig voelt, zowel in de kernstad als in de deelgemeenten. Volledig binnen deze visie wordt de wijk- en de verkeerspolitie alleszins versterkt, maar het is duidelijk dat we verder willen gaan dan enkel versterking van de politie: we willen ook een beter toezicht op het openbaar domein, bestrijding van zwerfvuil, werken aan verkeersonveiligheid... en dat kan alleen door een doorgedreven samenwerking tussen de veiligheidsdiensten en een waaier van stadsdiensten.

5. Van morgen

- Klimaat: door op lokaal vlak actief mee te werken aan de klimaatdoelstellingen van de Verenigde Naties en Europa.
- Jeugd: door te investeren in de jeugd investeren we in onze stad van morgen. We nemen maatregelen die kind- en jeugdvriendelijk zijn.
- Goed bestuur: door ervoor te zorgen dat Sint-Niklazenaars van morgen niet moeten betalen voor de keuzes van vandaag. Integendeel: we verlagen de belastingen!

Om deze laag verder uit te bouwen zetten we de programma's 'klimaat' en 'kind- en jeugd vriendelijkheid' op. Het programma 'klimaat' gaat gepaard met massieve investeringen in ons verouderd stadspatrimonium: meer dan 15 miljoen EUR wordt hierin geïnvesteerd. In nieuwe gebouwen kiezen we uiteraard ook voor de klimaatkaart. Om het voertuigenpark te verduurzamen trekken we 3 miljoen EUR uit en we trekken 3,25 miljoen EUR uit voor de aankoop van nieuwe bossen.

Het programma 'kind- en jeugd vriendelijkheid' gaat over de klassieke thema's als speelpleintjes, toegankelijke en veilige open ruimte, veilige schoolomgevingen en schoolroutes, over kinderen en jongeren betrekken bij het beleid, over vrije tijd en evenementen op maat van kinderen en gezinnen. Kind- en jeugd vriendelijkheid gaat echter ook over kinderen van bij de start alle kansen geven, elk kind - ook de kinderen die opgroeien in een kwetsbare situatie - zijn talenten laten ontdekken en ontwikkelen, over drempels wegwerken die de toegang tot kinderopvang en onderwijs bemoeilijken en over ongekwalficeerde uitstroom vermijden, over de strijd tegen gezinsarmoede, over de ondersteuning van jongeren en hun ouders bij opvoeding en opgroeien (met een nieuwe focus op +12-jarigen).

We verlagen de belastingsdruk met 3,2 miljoen EUR per jaar door de aanvullende personenbelasting (APB) met ingang van 1 januari 2022 te verlagen met 1 % (van 8,5 naar 7,5 %): in 2023 zal iedereen dit merken op zijn aanslagbiljet (gemiddeld 42 EUR minder belasting per bewoner).

Voor de vijf lagen werken we dus zes programma's uit. Die zorgen ervoor dat we voortdurend oog hebben voor deze thema's tijdens de uitvoering van het stadsbeleid. Daarnaast hebben we ook vijf ambitieuze werven waarmee we onze stad op de kaart willen zetten.

Vijf werven

De volgende jaren willen we het uitzicht van onze stad ten gronde veranderen. We investeren maar liefst 110 miljoen EUR in nieuw beleid voor de heraanleg van straten en pleinen en in spraakmakende nieuwe gebouwen. We zetten Sint-Niklaas op de kaart met een veelheid aan initiatieven, maar er zijn vijf werven die we extra in de schijnwerpers zetten, omdat ze de gelaagdheid van 'Samen maken we de stad van morgen' belichamen en omdat we hier zowel een gebouw zetten als de heraanleg van het openbaar domein errond aanpakken.

1. Werf Grote Markt

Het stadhuis en de Grote Markt zijn het uithangbord van onze stad:

- met een stadswinkel en een toeristisch infokantoor die top-diensten verlenen,
- met aandacht voor het verleden én tegelijk inzetten op digitale dienstverlening,
- met veel meer groen: zowel aan de randen van het plein als op het plein zelf,
- we gaan voor een kwalitatieve, groene en toegankelijke inrichting, met veel plaats voor zachte weggebruikers, ontmoeting en toffe evenementen.

*De stad maken begint in het stadshart: we zijn dit voorjaar al gestart met de **stadswinkel**, dat naast een overzichtelijke frontoffice ook een modern archief en een aantrekkelijk en zichtbaar toeristisch infokantoor zal bevatten. In de twee bovenste bouwlagen huisvesten we vergader- en ontvangtzalen en zal ook een deel van de administratie worden ondergebracht, volgens een modern kantoorconcept. Tegen eind 2021 verrijst hier een machtig gebouw van spraakmakende*

*Belgische architecten. In het nieuwe stadhuis presenteren we u de dienstverlening van morgen. Intussen werken we samen met de Vlaamse bouwmeester door in tekenen op de 'open oproep' voor de heraanleg van de **Grote Markt**. We willen minder doorgaand verkeer op de grootste markt van België, meer groen, meer gezelligheid... De werken starten in 2022 en worden grotendeels afgerond in 2024. Tegelijk pakken we ook de Houtbriel aan, de achterkant van het Sint-Nicolaasplein en de winkelwandellus in de stadskern.*

2. Werf Hendrik Heymanplein

Het Hendrik Heymanplein sluit aan bij de Grote Markt en wordt een trekpleister in onze stad:

- centraal staat de bibliotheek van morgen,
- een groen plein met plaats voor ontmoeten, horeca en ruimte voor zachte weggebruikers,
- met voldoende parkeerruimte onder de grond,
- een centrumsupermarkt, kwaliteitsvol wonen, bomen en een voorbeeld van hoe ontharding ook stedelijk kan zijn.

*Na 40 jaar trouwe dienst is ons **bibliotheekgebouw**, dat destijds een modern gebouw was, uitgeleefd en verouderd. De functie en rol van de bib is ook meer geëvolueerd naar een gebouw waar mensen samen komen om in alle rust te genieten van literatuur en andere kunstvormen. Aan de nieuwe bibliotheek wordt gebouwd van begin 2024 tot eind 2025. Aansluitend, vanaf 2026, kan dan door de volgende bestuursploeg het **Hendrik Heymanplein** aangepakt worden. Het ruimtelijk uitvoeringsplan daarvoor is in ontwikkeling.*

3. Werf Heistraat

De site Heistraat wordt de spil van activering, essentieel element in armoedebestrijding:

- met een sterk uitgebreid huis voor sociale economie en een nieuw opleidingscentrum,
- tegelijk een hub voor re- en upcycling, circulaire en creatieve economie,
- met groen en speel- en ontmoetingsruimte.

*In 2018 kocht het OCMW, aansluitend op de gebouwen van het Den Azalee in de Heistraat, een groot perceel met potentie aan. We maken hiervan de broedplaats voor nieuwe ideeën en experimenten. Samen met de sociale en creatieve economie vullen we de site in door de **oude industriesite** een nieuw leven te geven. Momenteel is het masterplan in opmaak. Den Azalee zal hier een deel van gebruiken, het opleidings- en oriëntatiecentrum van de stad en het OCMW een ander deel en het laatste deel stellen we ter beschikking voor bedrijven die hier samen met ons de stad van morgen willen voorbereiden. Dit wordt een van de boeiendste plaatsen van Sint-Niklaas. De werken starten vanaf 2023.*

*Zoals bij de andere werven richten we de omgeving in als een **groene ruimte**, waar we ontmoeting stimuleren. De locatie vlakbij het fietspad Sint-Niklaas – Hulst richt zich ook uitdrukkelijk op zachte recreatie. De omgevingswerken zijn nog niet volledig voorzien in het meerjarenplan 2020-2025, omdat het momenteel nog niet duidelijk is wat de omvang ervan zal zijn. Dat zal dus bij de actualisering van het meerjarenplan een van de volgende jaren duidelijk worden.*

4. Werf sport- en recreatiepark Puyenbeke

Puyenbeke wordt een modern en veelzijdig sport- en recreatiepark:

- met een nieuw, groot zwembadcomplex,
- een groen park waar je kan sporten, ontspannen, wandelen,
- met een van onze vele nieuwe speelbossen,
- waar je kan fietsen langs de Molenbeek.

*Tussen de Plezantstraat, de Watermolenstraat en de Hoge Bokstraat ligt een prachtige groene long vlakbij het stadscentrum. Er wordt al vele decennia gesport in clubverband. De volgende jaren gaan we ervoor zorgen dat ook de individuele sporter hier terecht kan. Dat willen we in de eerste plaats bereiken met een **zwembadcomplex** dat tegemoet komt aan de noden van de sportclubs (met o.m. een olympisch 50 meterbad), de individuele zwemmer (met veel meer uren publiekszwemmen en een recreatiegedeelte), de scholen en andere frequente gebruikers. We werken samen met een private partner om het zwembad te ontwerpen, bouwen, financieren, onderhouden en uitbaten. We gaan ervan uit dat het zwembad tegen half 2024 in gebruik genomen kan worden. Tegelijk werken we het **sport- en recreatiepark** Puyenbeke verder af tot groene lob, met doorsteken voor fietsers en voetgangers... We betrekken alle huidige en toekomstige gebruikers van de site en de buurtbewoners bij de verdere ontwikkeling van de werf Puyenbeke, die een enorme heropwaardering voor dit stadsdeel zal betekenen en het groene en open karakter voor de toekomstige generaties zal vrijwaren.*

5. Werf sterke deelgemeenten

Het eigen karakter en samenhangsgevoel binnen onze deelgemeenten koesteren we en willen we behouden. We steunen de dorpsgemeenschappen door de ondersteuning van het verenigingsleven en door te investeren in aantrekkelijke dorpskernen en een mooi diensten- en voorzieningenaanbod.

- *Sinaai*: aanleg resterend deel Dries, heraanleg Zwaanaardestraat (waardoor het fietsnetwerk voltooid wordt) en omliggende straten (Weimanstraat, Keizerstraat, Leebrugstraat)
- *Nieuwkerken*: een nieuw dorpsplein met plaats voor ontspanning en ontmoeting, een vernieuwing van de jeugdsite op de Schakel en een nieuwe zorgsite met onder andere een nieuw woonzorgcentrum
- *Belsele*: de jeugdsite voor de Klavers, uitbreiding basisschool en buitenschoolse opvang.

*De stad Sint-Niklaas is trots op haar deelgemeenten. Samen met de bewoners en de dorpsraden hebben we de laatste jaren al heel wat maatregelen en infrastructuurwerken uitgevoerd die tegelijk de eigenheid in stand houden als de schakel vormen naar de toekomstige ontwikkeling. Sinaai, Belsele en Nieuwkerken leven! In **Sinaai** plannen we de laatste fase van de heraanleg van de magnifieke Dries, die in 2023-2024 uitgevoerd wordt, en de broodnodige heraanleg van de Zwaanaardestraat. In **Belsele** ligt de klemtoon op de gebouwen, met de omgeving van De Klavers (2020-2021) en De Kouter (2022). Maar de grootste investeringen liggen deze keer in **Nieuwkerken**, waar we met het Zorgpunt Waasland de volgende jaren (2019-2022) een nieuw woonzorgcentrum van 26 miljoen EUR bouwen en tegelijk de hele omgeving aanpakken. Hier komen ook assistentiefiets, een dienstencentrum en plaats voor buitenschoolse kinderopvang. Honderd meter verderop maken we van Ten Bos weer een dorpsplein waar we elkaar kunnen ontmoeten (uitvoering gepland in 2022-2023).*

Strategische coördinatie

De vijf lagen en vijf werven zetten we in de vitrine van het stadsbeleid: hier willen de komende 6 jaar het verschil maken. Programma- en projectleiders staan garant voor een spoedige uitvoering binnen het vooropgestelde budget. De functie van adjunct-algemeen directeur wordt geheroriënteerd naar strategisch coördinator, die de projecten en programma's op elkaar afstemt.

Een krachtige organisatie in evolutie

Zoals hierboven blijkt investeren we fors, in mensen én in stenen. Uiteraard zijn die investeringen geen doel op zich, maar dragen ze bij aan de beleidsdoelstellingen die we voor onszelf hadden vooropgesteld. Voor de uitvoering van dit beleid kunnen we een beroep doen op de ca. 1.200 personeelsleden die momenteel in dienst zijn en op onze partners uit het middenveld en het bedrijfsleven.

In totaal worden ook zo'n **35 nieuwe personeelsleden** aangetrokken om het nieuwe beleid vorm te geven. Hierbij valt het op dat het merendeel van de nieuwe functies (23 van de 35) zich situeren in de welzijnssector. Bij de nieuwe functies zitten onder meer:

- een vrijwilligerscoördinator,
- 2 deskundigen participatie,
- een 'city marketeer',
- een business analist,
- versterking van het team jeugd en van het team economie,
- een regisseur stadsontwikkeling,
- versterking van de energiecél,
- 8 maatschappelijk assistenten,

- 5 personeelsleden voor het verder uitwerken van opleidings- en voortrajecten in het kader van activering,
- een personeelslid voor de aanpak van de daklozenproblematiek,
- een personeelslid voor intense begeleiding van mensen in armoede,
- extra deskundigen voor:
 - de regierol voor buitenschoolse opvang en opvoedingsondersteuning,
 - de uitbreiding van de groepsopvang,
 - inclusie in de buitenschoolse opvang,
 - het bestrijden van kinderarmoede,
 - het stimuleren van ondernemerschap bij jongeren,
 - begeleiding van jongeren met leer- en gedragsmoelijkheden,
- de uitbreiding van het team brugfiguren en woonbegeleiding.

We bekeken ook of we voor sommige taken niet beter kunnen **samenwerken met partners**, omdat het om taken gaat die niet per se door het stadsbestuur zelf uitgevoerd moeten worden. Het spreekt voor zich dat de stad, als sociale en verantwoordelijke werkgever, voor de betrokken personeelsleden een bevredigende oplossing zal zoeken: ofwel zorgen we ervoor dat ze kunnen overstappen naar de partner, ofwel bieden we ze een job aan binnen de stadsdiensten:

- *Beheer van het zwembad.* Voor het nieuwe zwembad werken we (in navolging van veel gemeenten die recent een nieuw zwembad hebben gebouwd) met een DBFMO-formule, waarbij de privé-partner niet alleen het nieuwe zwembadcomplex zal ontwerpen (design), bouwen (build) en financieren (finance), maar het ook onderhoudt (maintain) en uitbaat (operate).
- *Parkeertoezicht.* Voor het toezicht op het openbaar domein willen we in de toekomst focussen op taken die alleen door stadspersoneel kunnen worden uitgevoerd (bv. GAS). Daar staat tegenover dat we een bepaald soort toezicht dat net zo goed door een externe partij kan gebeuren, niet meer zelf zullen uitvoeren: zoals in veel centrumsteden zullen we het parkeertoezicht in concessie geven.
- *Afvalophaling.* De meeste afvalfracties worden opgehaald via het intergemeentelijk samenwerkingsverband MIWA, dat instaat voor het afvalbeleid in vijf Wase gemeenten. MIWA werkt hiervoor samen met privé-bedrijven. De stad Sint-Niklaas haalt het PMD+-afval echter nog zelf op. Vanaf het moment dat MIWA een nieuw contract afsluit met een ophaalfirma (begin 2022) zal de stad daarbij aansluiten.
- *Stadsgarage.* Doordat we met de stadsdiensten steeds meer duurzame verplaatsingen zullen maken (met de fiets en elektrische voertuigen, die gespecialiseerd onderhoud vergen), zal het aantal te onderhouden voertuigen door de stadsgarage verder dalen de volgende jaren. Er wordt een afbouwscenario uitgewerkt, waarbij enkel nog het onderhoud van enkele specifieke voertuigen en grote vrachtwagens door de stadsgarage zou gebeuren.

Voor deze reorganisaties werden de gesprekken met de diensten en de vakbonden al opgestart.

Hoe gaat het verder?

- De eerste stap is de goedkeuring van het meerjarenplan door de gemeenteraad op **donderdag 19 december 2019**. Als de gemeenteraad zijn fiat heeft gegeven, gaan we volop van start begin 2020.
- Op **zondag 5 januari 2020** presenteren we het meerjarenplan 2020-2025 aan de bevolking, tijdens de nieuwjaarsdrink op de Grote Markt en een infomarkt in het stadhuis. Hierbij koppelen we ook terug naar de input van de bevolking uit 'Het stadsgesprek'. We werken naar de infomarkt toe met een laagdrempelige campagne die we begin december lanceren.
- Nadien worden alle projecten en programma's opgestart (of verdergezet), waarbij we uiteraard de bevolking betrekken in de goede traditie van 'Het stadsgesprek'.

Meer weten?

Surf dan naar www.sint-niklaas.be/stadvanmorgen. Hier vind je alle informatie over de plannen van het stadsbestuur voor de komende 6 jaar.

Je kan er nu al de volledige strategische nota van het meerjarenplan 2020-2025 lezen, maar binnenkort komt hier ook de stand van zaken van de werven en lagen terecht.